

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/232/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516202353
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:1516202353.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v spore žalobcu: Poľnohospodárska Pôda s.r.o., so sídlom Bratislava, Sibírska 55, IČO: 44 138 369, zastúpený advokátskou kanceláriou: LawService, s.r.o., so sídlom Zvolen, Stráž 3/223, IČO: 36 861 723, proti žalovanému: S. H., nar. X.X.XXXX, bytom R. - N. H., Q. A. XX/X, XXX XX, zastúpená advokátskou kanceláriou: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 27. mája 2019, č. k. 19C/115/2016-196, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“, účinný do 30.6.2016, od 1.7.2016 ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 27. mája 2019, č. k. 19C/115/2016-196 žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Bratislava V dňa 23.2.2016 domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa katastrálnom území Q., obec Q., okres Nitra, zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, a to parcely reg. „C“, parcelné č. 2524 o výmere 495 m², druh pozemku orná pôda. Súčasne sa domáhal priznania náhrady trov konania.

3. Žalobu odôvodnil tak, že dňa 29.6.2015 uzavrel so žalovaným k predmetným nehnuteľnostiam kúpnu zmluvu, ktorou žalovaný previedol na žalobcu vlastnícke právo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam. Návrh na vklad vlastníckeho práva na základe stranami uzavretej kúpnej zmluvy bol Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor doručený dňa 2.7.2015. Žalovaný od tejto kúpnej zmluvy odstúpil, pričom odstúpenie od zmluvy žiadnym spôsobom nezodôvodnil. Žalobca má za to, že odstúpenie od zmluvy nie je platné a domáha sa určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností.

4. Dňa 29.2.2016 bola vec z dôvodu miestnej príslušnosti Okresným súdom Bratislava V postúpená na prejednanie Okresnému súdu Nitra, ako súdu miestne príslušnému podľa § 88 ods. 1 písm. h/ CSP.

5. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 14.12.2016 žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Uviedol, že žalobca účelovo zamlčiava okolnosti uzatvárania kúpnej zmluvy, ako aj

výsledok správneho konania o návrhu na vklad vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy, ktoré viedol Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor pod č. V 5229/2015, z ktorých jednoznačne vyplýva názor o neplatnosti kúpnej zmluvy. Vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu bol právoplatne zrušený na základe protestu prokurátora a z tohto dôvodu bola v katastri nehnuteľností obnovená evidencia žalovaného ako vlastníka nehnuteľností. Žalovaný v súčasnosti nie je vlastníkom pozemku, pretože štát si prostredníctvom spoločnosti MH Invest, s.r.o. k nemu uplatnil predkupné právo a pozemok od žalovaného kúpil. Žalovaný ako aj žalobca majú vedomosť o tom, že pozemok bol predmetom vyvlastňovacieho konania, pričom Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím zo dňa 18.8.2016 č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 rozhodol o jeho vyvlastnení, a toto rozhodnutie bolo potvrdené aj rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR zo dňa 10.10.2016 č. 24929/2016/B624-SV/64203/To. Právoplatnosťou uvedených rozhodnutí vlastnícke právo k pozemku originárnym spôsobom nadobudol navrhovateľ vyvlastnenia. Vlastnícke právo žalobcu sa preto nebude odvodzovať od predchádzajúcich vlastníkov a výsledok tohto konania nebude mať na účinky vyvlastnenia žiaden vplyv. Žalobca sa nikdy nestal vlastníkom pozemku. Po právoplatnom rozhodnutí o vyvlastnení pozemku nemôže byť rozhodnutie v tomto konaní podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností a vlastnícke právo vzniknuté vyvlastnením nemožno nijako spochybniť. Žalobca takto stráca akýkoľvek právny záujem na určení vlastníckeho práva v tomto konaní.

6. Na základe návrhu žalobcu súd uznesením zo dňa 13.12.2018, č. k. 19C/115/2016 - 150 pripustil zmenu petitu žaloby tak, že súd mal v tomto konaní určiť, že žalobca bol vlastníkom pozemku registra „C“ v k. ú. Q., obec Q., okres Nitra s parc. číslom 2524, ostatné plochy o výmere 495 m² ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 18.8.2016, č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To.

7. Po vykonanom dokazovaní prvoinštančný súd zistil, že strany sporu uzavreli dňa 29.6.2015 kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalovaný previedol na žalobcu vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa katastrálnom území Q., obec Q., okres Nitra, zapísaným Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX ako parcely reg. „C“, a to parcelné č. 2524 o výmere 495 m², druh pozemku orná pôda. Strany sa dojednali na kúpnej cene predmetu zmluvy vo výške 150 eur, ktorá bola splatná v hotovosti pred podpisom kúpnej zmluvy.

8. Z obdobných vecí vedených tunajším súdom, tiež z odôvodnenia rozhodnutia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016 č. 24929/2016/B624-SV/64203/To mal súd vedomosť o tom, že vláda Slovenskej republiky dňa 8.7.2015 uznesením č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby „Vybudovanie strategického parku“ a dňa 13.7.2015 vydalo Ministerstvo hospodárstva SR Osvedčenie o významnej investícii č. 20801/2015-1000-33509. V súlade s prijatým uznesením vlády č. 413/2015 vydalo Ministerstvo hospodárstva SR dňa 22.7.2015 Osvedčenie č. 20801/2015-1000-35613, ktorým sa doplnila príloha č. 1 osvedčenia zo dňa 13.7.2015. V zmysle uvedeného je stavba „Vybudovanie strategického parku“ významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. S poukazom na uvedené skutočnosti bola Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor dňa 22.7.2015 doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva SR zo dňa 20.7.2015 o zápis predkupného práva štátu, prílohou ktorej bol zoznam pozemkov podľa katastrálnych území, na ktorých je potrebné vykonať zápis predkupného práva štátu a osvedčenie o tom, že stavba „Vybudovanie strategického parku“ je významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme.

9. Dňa 3.3.2016 žalovaný v právnom postavení predávajúceho s obchodnou spoločnosťou MH Invest, s.r.o. ako kupujúcou uzavrel k predmetnej nehnuteľnosti kúpnu zmluvu č. XXXXX/XXXX/XXXX/Q./XXX/ManVi, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k spornej parcele za kúpnu cenu 7 479,45 eur. Následne na základe kúpnej zmluvy č. 20160027 zo dňa 21.6.2016 bola sporná parcela prevedená z obchodnej spoločnosti MH Invest, s.r.o. na obchodnú spoločnosť MH Invest II, s.r.o. Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2016/0321485-53 zo dňa 18.8.2016 rozhodol o vyvlastnení vlastníckeho práva spoločnosti MH Invest II, s.r.o. k pozemkom uvedeným v predmetnom rozhodnutí, a to pozemkom nachádzajúcim sa v katastrálnom území Q. pre stavbu: „Vybudovanie strategického parku“, k.ú. K., U., A., Q., U., F., kraj: R., okres: R. v prospech spoločnosti MH Invest, s.r.o. s tým, že za vyvlastnené pozemky patrí spoločnosti MH Invest II, s.r.o. náhrada podľa

ust. § 4 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z. Voči uvedenému rozhodnutiu podal žalobca ako aj ďalší účastníci vyvlastňovacieho konania odvolanie. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky ako správny orgán príslušný podľa ust. § 7 ods. 2 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z. z. v rozhodnutí č. 24929/2016/B624-SV/64203/To zo dňa 10.10.2016 o odvolaní rozhodlo tak, že odvolanie v celom rozsahu zamietlo. Žalobca podal na Krajský súd v Nitre žalobu, ktorou sa domáha preskúmania rozhodnutia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky zo dňa 10.10.2016, o ktorej Krajský súd v Nitre koná pod sp. zn. 11S/259/2016, ktoré konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené. Z tvrdení žalobcu, ktoré žalovaná nerozporovala, mal súd preukázané, že náhrada za vyvlastnenie nehnuteľností, ktorá je predmetom tohto konania bola zložená do úschovy tunajšieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12U/4/2016.

10. V prejednávanej veci bola podaná určovacia žaloba, preto sa súd prvej inštancie ako prvoradou otázkou zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. V danom prípade mal súd preukázaný naliehavý právny záujem na žalobou požadovanom určení, keď žalobca sa po pripustení zmeny petitu žaloby domáhal určenia, že bol vlastníkom nehnuteľností uvedených v petite žalobného návrhu ku dňu vydania rozhodnutia o vyvlastnení, čo by v prípade úspechu v tomto konaní znamenalo, že žalobcovi by vznikol nárok na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie.

11. V konaní súd ďalej skúmal, či žalobca bol vlastníkom parcely registra „C“ parcelné č. 2524 o výmere 495 m², druh pozemku orná pôda nachádzajúcej sa v katastrálnom území Q., obec Q., okres R., zapísanej Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX ku dňu jej vyvlastnenia. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca sa vlastníkom predmetnej parcely nikdy nestal.

12. Z právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku vyplýva, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam je možné nadobudnúť na základe viacerých právnych skutočností, a to na základe zmlúv (kúpna, darovacia, zámenná a iné), dedením, rozhodnutím štátneho orgánu (napr. súdu, stavebného úradu) alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Pri nadobúdaní vlastníckeho práva zmluvami hovoríme spravidla o prevode vlastníckeho práva. Na zmluvný prevod nehnuteľností sa vyžaduje vždy písomná forma zmluvy, pričom súhlasné prejavy vôle účastníkov musia byť na tej istej listine. Platná zmluva o prevode nehnuteľností je však len prvým právnym krokom a sama osebe bez ďalšieho právneho úkonu ešte nemá za následok nadobudnutie, resp. prevod vlastníckeho práva. Musí k nej pristúpiť ďalšia právna skutočnosť - vklad do katastra nehnuteľností, ktorý má konštitutívne účinky. Až vkladom do katastra nehnuteľností sa nadobúda vlastníctvo a zmluva sa stáva účinnou. Vklad do katastra nehnuteľností sa uskutočňuje na základe právoplatného rozhodnutia príslušného správneho orgánu o jeho povolení.

13. V danom prípade podľa názoru súdu žalobca nikdy nenadobudol vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti. Na Okresnom úrade Nitra, katastrálny odbor prebiehalo pod č. V 5229/2015 konanie o zápis vlastníckych práv k nehnuteľnostiam na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu dňa 29.6.2015. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor vydal dňa 24.7.2015 pod č. V5229/15-8 rozhodnutie, ktorým povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k spornej parcele v prospech žalobcu na základe vyššie označenej kúpnej zmluvy zo dňa 29.6.2015 s tým, že právne účinky vkladu nastali dňa 24.7.2015. Okresná prokuratúra Nitra podala proti predmetnému rozhodnutiu pod č. Pd 200/15/4403-2 zo dňa 15.10.2015 protest, v ktorom navrhla toto rozhodnutie zrušiť. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor protestu Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 15.10.2015 rozhodnutím pod č. UP 63/2015-9 dňa 4.11.2015 vyhovel a rozhodnutie zo dňa 24.7.2015 o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech žalobcu zrušil. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že vláda Slovenskej republiky uznesením č. 401 zo dňa 8.7.2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom „Vybudovanie strategického parku“. Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor bola dňa 22.7.2015 doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva SR pod č. 20801/2015-1000-35060 zo dňa 20.7.2015 o zápis predkupného práva štátu, ktoré vzniklo dňa 8.7.2015 a zaevidovaná bola pod č. Z 5113/15, pričom predkupné právo štátu sa týkalo aj spornej parcely a v čase vydania rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva mal Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor ako správny orgán prvého stupňa preukázané, že na nehnuteľnosť, ktorá tvorila predmet katastrálneho konania existovalo zákonné predkupné právo, a preto mal podľa ust. § 31 ods. 1 katastrálneho zákona na túto skutočnosť prihliadnúť. Zmluvná voľnosť žalovaného ako vlastníka pozemku, ku ktorému viazlo predkupné právo štátu sa týmto priamo zo zákona obmedzila (§ 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z.) a žalovaný bol povinný prednostne ponúknuť pozemok štátu.

Na existujúce predkupnú právo štátu bol povinný prihliadať aj správny orgán rozhodujúci o povolení vkladu vlastníckeho práva. Možno konštatovať, že po uzavretí kúpnej zmluvy medzi stranami sporu zo dňa 29.6.2015 nastali okolnosti brániace realizácii predmetu zmluvy, čím sa plnenie zo zmluvy stalo objektívne nemožným. Žalobca takto nikdy nenadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti, preto súd konštatuje, že vlastníkom nehnuteľností nebol ani ku dňu jej vyvlastnenia. S poukazom na uvedené skutočnosti súd žalobu zamietol. V prejednávanej veci súd poukazyval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžrk/2/2018 zo dňa 27.6.2018, tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžrk/8/2017 zo dňa 19.6.2018, v ktorom kasačný súd obdobnú situáciu vyhodnotil ako dodatočnú právnu nemožnosť plnenia, ktorá objektívne nastala pred rozhodnutím o povolení vkladu vlastníckeho práva na základe stranami uzavretej kúpnej zmluvy. S poukazom na uvedené súd žalobu zamietol a ďalšími námietkami strán sporu sa z dôvodu hospodárnosti nezaoberal a nevykonával ani dokazovanie na ich preukázanie.

14. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalovaný bol v konaní úspešný a zatiaľ čo žalobca nedosiahol žiadny materiálne merateľný úspech, súd priznal žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %). Dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP súd v prejednanom spore nezistil.

15. Zistený skutkový stav posúdil prvoinštančný súd podľa § 137 písm. c/, § 228 ods. 2 CSP, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2 a § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 6 ods. 6 zák. č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov.

16. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods.1 písm. b/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), a písm. h/ (rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Uviedol, že v priebehu konania bol v dôsledku zmeny skutkových okolností podaný návrh na zmenu žaloby, ku zmene skutkového stavu došlo následkom vyvlastnenia pozemkov na základe rozhodnutia Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky v prospech spoločnosti MH Invest, s.r.o., IČO: 36 724 530, so sídlom Trnavská cesta 100, 821 01 Bratislava a toto rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy. Súd tento návrh žalobcu na zmenu žaloby pripustil a následne dospel k záveru, že záväzok zo spornej kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou zanikol pred rozhodnutím správneho orgánu o návrhu žalobcu na vklad vlastníckeho práva, žalobca tak na základe tejto zmluvy nemohol nikdy nadobudnúť vlastnícke právo, a teda nemôže byť jeho vlastníkom ani ku dňu vyvlastnenia tohto pozemku.

18. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009 a na ustanovenia § 575 ods. 1 až 3 OZ, ako aj na ustanovenia 3 ods. 5 a ods. 7 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa významných investícií a na ust. § 603 OZ a § 853 OZ. Uviedol, že súd v občianskoprávnom konaní nie je viazaný zápisom vlastníctva v katastri nehnuteľností a existenciu vlastníctva môže posúdiť odlišne, a to vrátane posudzovania predbežnej otázky. Na druhej strane súd v občianskoprávnom konaní nie je oprávnený posudzovať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, na základe ktorých malo byť nadobudnuté vlastníctvo. Účinky vkladu podľa ustanovenia § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka spočívajú v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, t.j. vo vecnoprávných následkoch, a nie v obligačnoprávných následkoch. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/184/2005. Prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil, keď uviedol, že pokiaľ nedošlo k zavkladovaniu, nemohlo dôjsť k nadobudnutiu vlastníckeho práva.

19. Zákon o niektorých opatreniach neobsahuje osobitnú úpravu predkupného práva. Súd dospel k nesprávnemu záveru, keď nezohľadnil ustanovenie § 853 ods. 1 OZ a ustanovenia § 602 až § 606 OZ. Zákon o niektorých opatreniach hovorí len o okamihu vzniku predkupného práva, pričom osobitne neupravuje obsah a oprávnenia s týmto právom spojené. Z uvedeného je zrejmé, že z hľadiska obsahu, účinkov a výkonu je potrebné aj na „zákonné“ predkupné právo vyplývajúce z ust. § 3 ods. 5 zákona o niektorých opatreniach aplikovať (uplatnením analógie legis v znení ust. § 853 OZ) všeobecnú úpravu o predkupnom práve podľa ust. § 602 až § 606 OZ. Zákon o niektorých opatreniach neupravuje predkupné právo komplexne. Tento verejnoprávny predpis stanovil v ustanovení § 3 ods. 5 len okamih vzniku

predkupného práva, tiež časovo ohraničil trvanie predkupného práva. Obsah a následky spojené s prípadným porušením predkupného práva nijako neupravil. Predkupné právo je inštitútom upraveným v Občianskom zákonníku. Nároky spojené s prípadným porušením predkupného práva sú upravené v ustanovení § 603 OZ, ktoré je potrebné aplikovať predovšetkým pre účel predkupného práva štátu, ktorý je usporiadanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v súvislosti s významnou investíciou. Tento účel možno dosiahnuť aj tým, že by sa štát domáhal nadobudnutia vlastníctva od nadobúdateľa. Nemôže obstať záver o dodatočnej nemožnosti plnenia ani o absolútnej neplatnosti právneho úkonu.

20. Prvoinštančný súd sa vôbec nevysporiadal s právnou úpravou predkupného práva. Súd bez akejkoľvek preskúmateľnej argumentácie konštatoval, že došlo k dodatočnej právnej nemožnosti plnenia. Prvoinštančný súd neuviedol žiadnu právnu úvahu, ktorá by k takémuto záveru viedla. Rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné. Tiež možno konštatovať, že súd vec nesprávne právne posúdil, keď spojil s porušením predkupného práva dodatočnú právnu nemožnosť plnenia. Okrem toho, porušiť predkupné právo môže iba ten, komu táto povinnosť vyplýva zo zákona a tým je predávajúci, čiže žalovaný. Znenie § 3 ods. 5 zákona o niektorých opatreniach ustanovuje „Na pozemok a stavby na ňom, na ktorom sa má realizovať významná investícia, vzniká zo zákona predkupné právo štátu dňom schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou.“. Predmetná právna tak norma neobsahuje žiadne ustanovenie, z ktorého by vyplývala absolútna neplatnosť, napr. znením „inak je právny úkon neplatný“, žiadne ustanovenie „zákazu“ nakladania s majetkom.

21. Pokiaľ zákonodarca odlišne neupravil v zákone o niektorých opatreniach obsah, oprávnenia, nároky i následky spojené s predkupným právom, bolo potrebné vychádzať z ustanovení, ktoré tieto právne kategórie upravujú. Predkupné právo je inštitútom komplexne upraveným v Občianskom zákonníku (rovnako ako dodatočná nemožnosť plnenia) a to kogentnými normami. Bez vysporiadania sa s kogentnými ustanoveniami upravujúcimi obsah a nároky spojené s porušením predkupného práva nie je možné dospieť k záveru, že sa v danom prípade jedná o dodatočnú nemožnosť plnenia. Bez takejto analýzy následkov jednotlivých variant výkladu a ich následným vyvažovaním s cieľom a účelom, ktorý s daným ustanovením spájal zákonodarca je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené a arbitrárne.

22. Dodatočná (právna) nemožnosť nastáva v prípade splnenia zákonom stanovených podmienok, teda na základe právneho predpisu, ktorý subjektu zakazuje také správanie, na ktoré by bol v zmysle právneho úkonu povinný. Nemôže sa jednať o také správanie (resp. konanie), ktoré možno odvrátiť inými spôsobilými prostriedkami. Dôležitou skutočnosťou je, že predkupné právo štátu zostáva zachované aj voči nadobúdateľovi. Dodatočná nemožnosť je pri predkupnom práve pojmovo vylúčená. Za nezákonné možno považovať i následné konanie o vyvlastnení, keď si štát uplatnil predkupné právo od žalovanej, následne pozemok previedol na MH Invest II., aby potom podal návrh na vyvlastnenie, ktorému Okresný úrad vyhovel. Žalobca v konaní poukazoval na konanie o preskúmaní zákonnosti vyvlastnenia, ktoré je vedené na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/259/2016. V konaní sa rieši otázka, ktorá môže mať podstatný význam pre rozhodnutie v tejto veci. Súd sa s touto argumentáciou žalobcu vôbec nevysporiadal. Ako podstatnú skutočnosť svedčiacu o nedostatku odôvodnenia a nesprávneho právneho posúdenia žalobca uvádza, že v obdobných veciach tá istá sudkyňa dospela k záveru o neexistencii naliehavého právneho záujmu i pasívnej vecnej legitímácie (v konaní 19C/120/2016). Tento svoj odklon neodôvodnila žiadnymi preskúmateľnými argumentmi. Uviedol, že prípadné porušenie predkupného práva nemôže byť posudzované na ťarchu kupujúceho, t.j. žalobcu. Uvedené má relevanciu aj vo vzťahu k trovám konania, nakoľko podanie žaloby bolo zapríčinené správaním žalovaného. Ten kúpnu cenu za pozemok žalobcovi nevrátil a následne predmetný pozemok predal štátu, čiže mu bola vyplatená ďalšia kúpna cena.

23. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne, presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnené, rešpektujúce právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Pre objasnenie skutkového stavu dal odvolaciemu súdu do pozornosti, že kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k pozemku nachádzajúcemu sa v kat. území: Q. ako predávajúci uzatvoril so žalobcom, ako kupujúcim, po dlhom naliehaní za priamej prítomnosti notára. Žalobca sofistikovaným spôsobom zneužil jeho neskúsenosť a dôverčivosť za účelom získania neoprávneného nemalého finančného prospechu. Následne Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor zrušil na základe protestu prokurátora vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu z dôvodu porušenia predkupného práva štátu a jeho vlastnícke právo k pozemku bolo v katastri nehnuteľností evidenčne obnovené. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžrk/8/2017 zo dňa 19.6.2018 citujúc, že „neprihliadnutie okresného úradu v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na existenciu predkupného práva štátu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z., obmedzujúceho zmluvnú voľnosť povinného, ako na skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie

vkladu, je podľa kasačného súdu v rozpore s účelom a cieľmi zákona č. 175/1999 Z. z. o porušení § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.Z. Uvedené platí aj vtedy, ak predkupné právo vzniklo až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania o povolení vkladu, keď okrasný úrad je povinný skúmať, či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia o povolení vkladu nenastali skutkové alebo právne zmeny, ktoré by bránili vkladu vlastnickeho práva do katastra nehnuteľností“. Opísal ďalší „hmotnoprávny priebeh“ vo vzťahu k vlastníckym vzťahom predmetných nehnuteľností. Poukázal na viaceré rozhodnutia okresného súdu, ktoré rozhodujú o zamietnutí žalôb z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu.

24. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a že spĺňa náležitosti odvolania v zmysle § 363 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

25. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávnych noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

26. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

27. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

28. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

29. Odvolací súd preskúmajúc podané odvolanie žalobcu dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Súd prvej inštancie v predmetnej veci vykonal rozsiahle dokazovanie zamerajúc sa na riadne zistenie skutkového stavu veci, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a následne dospel aj k správne právnemu záveru o nedôvodnosti podanej žaloby, ktorú napadnutým rozsudkom zamietol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP, avšak na rozdiel od právneho názoru prvoinštančného súdu je odvolací súd toho názoru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo má za následok taktiež zamietnutie žaloby.

30. Podľa čl. 2 ods. 1 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

31. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo (čl. 2 ods. 2 CSP).

32. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

33. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07).

34. Podľa § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

35. Predpoklad úspešnosti žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je, spočíva v tom, že strany majú vecnú legitimitáciu a že na požadovanom určení je naliehavý právny záujem. Určovacia žaloba je v zmysle § 137 písm. c/ CSP preventívneho charakteru a má miesto tam, kde je pomocou nej možné eliminovať stav ohrozenia práva či neistoty v právnom vzťahu a k príslušnej náprave nemožno dospieť inak, alebo keď účinnjšie než iné procesné prostriedky vystihuje obsah a povahu daného právneho vzťahu a práve jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu predstavujúcu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov. Tieto funkcie určovacej žaloby korešpondujú práve s podmienkou, aby na určení práva alebo právneho vzťahu bol naliehavý právny záujem.

36. Ak v konkrétnom prípade nemožno očakávať, že ho určovacia žaloba bude plniť, nebude ani splnená podmienka naliehavého právneho záujmu. Platí pritom, že takýto záver sa neviaže iba na určovaciu žalobu ako takú, ale je logicky podmienený tiež tým, z akých právnych pomerov žalobca vychádza, akého konkrétneho určenia sa domáha a tiež voči komu žaloba smeruje. O splnenie uvedených podmienok naliehavého právneho záujmu možno uvažovať v prípade, ak navrhovaný výrok súdneho rozhodnutia bude spôsobilý vystihnúť úplný obsah hmotným právom vymedzeného vzťahu, čo logicky predpokladá, že bude záväzný pre všetky subjekty, a to len vtedy, ak všetky dotknuté subjekty budú aj stranami súdneho sporu, pretože výrok právoplatného rozsudku je v zmysle § 228 ods. 1 CSP záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak; podľa odseku 2 citovaného ustanovenia je výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

37. Žalobca teda podaním určovacej žaloby vyjadruje, že mu k ochrane práva postačí jeho určenie - „danie mu istoty práva“. Požadované určenie sa pritom nemôže týkať existencie alebo neexistencie samotnej právnej skutočnosti, ale len práva alebo právneho vzťahu (judikatúra túto zásadu sčasti modifikovala). Určovacie žaloby majú preventívnu funkciu, smerujú k tomu, aby sa porušeniu práva v budúcnosti predišlo. Z tohto dôvodu žaloba o určenie nie je spravidla opodstatnená tam, kde sa možno domáhať ochrany žalobou na plnenie. Právo (právny vzťah), existenciu alebo neexistenciu ktorého určovací výrok vyslovuje, je týmto výrokom vždy určované len vo vzťahu k prítomnosti. Ako uvádza judikatúra (porovnaj napr. dôvody v rozsudkoch Najvyššieho súdu SR z 24. apríla 1985 sp. zn. 2 Cz 18/85, z 26. augusta 1993 sp. zn. 1 Cdo 76/93, z 24. marca 1997 sp. zn. 2 Cdo 135/96), rozsudkom nemožno zásadne určiť existenciu (prípadne neexistenciu) právneho vzťahu alebo práva za minulú dobu. Výrok rozsudku aj v konaní o určovacej žalobe musí zodpovedať právnemu vzťahu, resp. právu v prítomnom čase, t.j. v čase vyhlásenia rozsudku (podľa § 154 ods. 1 O.s.p. je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia - teraz § 217 ods. 1 prvá veta CSP - pozn. odvolacieho súdu). Pre rozsudok teda nemôže byť rozhodujúci stav, ktorý tu už nie je (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 25. novembra 2020 sp. zn. 2 Cdo 76/2020). Iné je, že ustanovenie § 154 ods. 1 O.s.p. sa nedotýka hmotno-právnych predpisov, ktoré vznik, zmenu alebo zánik práva či povinností viažu na určitý okamih (uznesenie Najvyššieho súdu SR 28. septembra 2010 sp. zn. 2 Cdo 252/2009).

38. Z citovaných ustanovení najvyššieho súdu, a teda z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že podľa ustanovenia o určovacej žalobe nie je prípustná žaloba o určenie, že niekomu kedysi prislúchalo vlastnícke právo. Na nedostatok predpokladu určovacej žaloby musí súd prihliadať v ktoromkoľvek stave konania.

39. Zo zmenenej žaloby žalobcu, ktorú súd prvej inštancie pripustil v priebehu konania uznesením zo dňa 13.12.2018, č. k. 19C/115/2016 - 150 vyplýva, že žalobca sa domáhal určenia, že žalobca bol vlastníkom pozemku registra „C“ v k. ú. Q., obec Q., okres R. s parc. číslom 2524, ostatné plochy o výmere 495 m² ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 18.8.2016, č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To.

40. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom prvoinštančného súdu o tom, že žalobca mal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že bol ku dňu vyvlastnenia predmetných nehnuteľností ich vlastníkom. Súd prvej inštancie sa síce zaoberal otázkou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ale túto otázku neposúdil správne, avšak keďže vo veci samej správne žalobu zamietol a podľa právneho názoru odvolacieho súdu žalobca v preskúmvanej veci nemá naliehavý

právny záujem na určení, že bol ku dňu vyvlastnenia vlastníkom predmetných nehnuteľností, odvolací súd napadnutý rozsudok ako vo výroku vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Obdobne tak platí aj vo vzťahu k závislému výroku o náhrade trov konania, keď v prvoinštančnom konaní úspešný žalovaný mal v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd nezistil v existencii rydzo procesného neúspechu žalobcu dôvod hodný osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

41. Odvolací súd k nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení poznamenáva, že žalobcovi v skutočnosti podľa obsahu žaloby (zmenenej žaloby) nejde o určenie vlastníckeho práva, ale o to, aby si uplatnil právo na predmet úschovy, čo je však už iné konanie a ani teoretickým vyhovením žaloby žalobcu by nemuselo dôjsť k odstráneniu spornosti o tom, kto je príjemcom úschovy.

42. Odvolaciemu súdu je z jeho vlastnej činnosti známe, že na Okresnom súde Nitra prebieha niekoľko obdobných sporov ako kauza žalobcu a aj Krajský súd v Nitre ako odvolací súd už rozhodoval vo viacerých prípadoch a rozsudky Okresného súdu Nitra o zamietnutí žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu potvrdil (rozsudky Krajského súdu v Nitre zo dňa 7. marca 2019 č. k. 8Co/297/2018-330 a zo dňa 27. júna 2018 č. k. 6Co/63/2018174). Odvolací súd v tejto preskúmvanej veci sa neodklonil od právnych záverov odvolacieho súdu uvedených v obdobných rozhodnutiach Krajského súdu v Nitre, ale naopak, stotožnil sa s nimi v otázke nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení vlastníckeho práva žalobcu.

43. V tejto súvislosti ústavný súd už v minulosti vyslovil, že aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (III. ÚS 300/06). Pokiaľ súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená, podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a môže tým porušiť aj právo strany sporu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (III. ÚS 192/06). Potreba vysporiadať sa so známym rozhodnutím súdu v obdobnej veci z hľadiska jeho dôvodov, pokiaľ príslušný súd dospeje následne k opačnému názoru, je súčasťou požiadavky na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (II. ÚS 426/2012). Právna istota spolu s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní principiálne neznamená právo strany sporu na rovnaké právne posúdenie jeho veci. Nesporne však znamená právo na vysvetlenie dôvodov, pre ktoré sa konajúci orgán verejnej moci od stabilného, doteraz zastávaného právneho názoru odchyľuje (III. ÚS 51/2014).

44. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanému voči žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania ako procesne úspešnej strane v odvolacom konaní, o ktorej výške rozhodne po právoplatnosti vyšší súdny úradník. Odvolací súd posudzujúc odvolacie dôvody žalobcu nezistil aplikovateľnosť § 257 CSP z tvrdeného dôvodu, že by správanie žalovaného „zapríčinilo“ podanie žaloby žalobcom. Vôľový procesný prejav v podobe podanej žaloby žalobcom a neúspech v konaní nesprevádzali také okolnosti hmotnoprávneho charakteru, ktoré by aplikáciu uvedeného ustanovenia opodstatňovali.

49. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia

opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).